

Борба

Орган на ОК на БКП, ОНС **ВЕЛИКО**
и ОК на Отечествения фронт **ТЪРНОВО**

Брой 149 | Петък, 13 декември 1974 г.

13580.

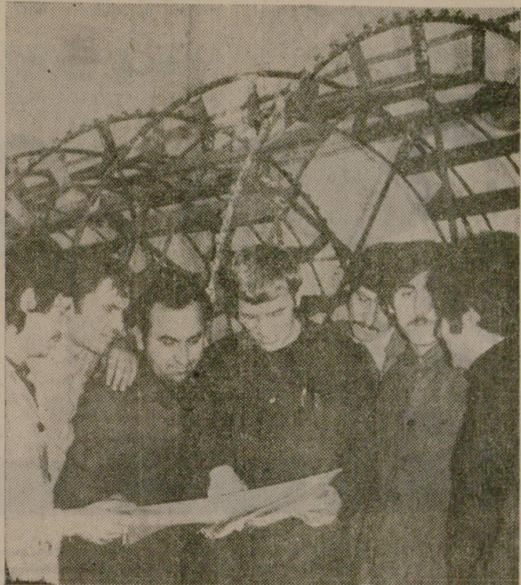
Цена 2 стотинки

Год. XXXII

ВЕСТНИКЪТ
Е ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 Г.

СПЛАВ ОТ МЪЖЕСТВО И МЛАДОСТ

По желание на Вана Славова, работничка от Велико Търново, разказваме за една младежка бригада.

Бригадата на Недялко Георгиев е известна не само в завода за хидрометалургична техника „Родина“. На градската отчетно-изборна комсомолска конференция в Павликени няколко пъти я даваха за пример, често я споменават и в Окръжния комитет на ДКМС. Слав от младост и мъжество — такава е тази бригада. Средната възраст тук е около 26 години. А там, където живее младостта, смелите идеи намират винаги добър прием, новото е на почит. Тази бригада дава „пътен лист“ на всички нови почини в завода. Двата вида дъждовални машини, чийто нулеви серии бригадата изработи тази година, се произвеждат за пръв път в България. Без колебаване младите работници поеха и инициативата до 7 ноември да изплатят годишната си производствена програма.

Наистина, възхитението е присъщо на младостта. Но за да устоиш на дадената дума е необходимо и мъжество. И момчетата от бригадата на Недялко Георгиев (на снимката) доказваха убедително възможностите на своята младост, силата на своето мъжество — на 26 септември те изпълниха годишния си производствен план.

Според бригадирите за това са „виновни“ работниците, спазващи строго трудовата и технологичната дисциплина. Всички имат най-малко две специалности, което много им помага в работата, повечето са възпитаници на СПТУ „Сия Златев“ в Павликени или пък в момента задочно продължават обучението си там.

Задружни, сплотени са, думата им на две никога не става.

А според тях всичко зависи от бригадирите. Това споделиха и Дончо Дончев, и Иван Драганов, а Димо Петков беше категоричен: „Тук дойдох преди една година и най-много ми хареса бригадирът. Почти нищо не умеех да правя, а той ме научи на много.“

Наистина, бригадирът Недялко Георгиев е прекрасен пример за млад комунист. Член на пленума на ГК на БКП, на профкомитета, председател на групата по туризъм в завода... и още куп обществени ангажименти. Отличен организатор, добър другар...

Всъщност, търсейки причината за голямата победа, още веднъж може да употребим думата сплав — единна, хомогенна, между бригадир и колектив, без която сплав тази победа е невъзможна.

Има още трима души в бригадата: Иван Георгиев, Косю Богданов и Милчо Иванов. И те, както и останалите, имат свои проблеми — един бърза да завърши образованието си, друг — да купи лека кола, трети стига сватба... все младежки проблеми. Момчетата често са заедно — празнуват рождени дни, отскочат до язовир „Ал. Стамболийски“, всички ходиха на АЕЦ „Козлодуй“, на Таслажда и Балван...

Здрав работнически колектив, сплав от младост и мъжество.

Елка СПАСОВА

ГРАДЪТ — НАШАТА ОБЩА ГРИЖА

По желание на Рачо Тодоров, Ангелина и Симеон Лазарови, Румяна Димитрова, Никола Христов, Бойка Йорданова от в. Търново, Кирил Атанасов от Г. Оряховица, Георги Биляков от Горски Горен Тръмбеш, Христо Цонев от Г. Оряховица и др. граждани.

Бързото развитие на Велико Търново в последните години изпрати неговите жители пред много проблеми. Особено актуални станаха въпросите на жилищното строителство, изграждането и благоустрояването на новите квартали, градския транспорт, водоснабдяването. По тези въпроси наш представител се срещна и разговаря с кмета на града Иван ГЕНДЖОВ.

— Какво се предвижда като цяло в областта на жилищното строителство през 1975 г. и следващата петилетка и в частност за осигуряване на младите семейства с квартири?

— През 1975 г. ще бъдат завършени най-много жилища в сравнение с останалите години на шестата петилетка. Освен 503 ведомствени, на гражданите ще бъдат предложени за продажба 108 апартамента, 66 строени по метода пакетно-повдигащи плочи в кв. „Триъгълника“ и 42 едропанелни в кв. „Чолаковци“.

Гражданите купуват жилища по реда на спестовните числа, продължителността на времетраенето и установените предимства. От споменатите жилища 15 на сто са за крайно нуждаещи се, включително и млади семейства, 3

на сто за многодетни семейства и семейства, в които майката до 24 години е родила 2 деца. Тези семейства трябва да имат открит жилищно-спестовен влог с 30 на сто собствени средства от размяра на искания заем, престоял 6 месеца преди майката да е навършила 26 години. Разбира се, млади семейства ще бъдат настанени и в част от ведомствените квартали.

Плановите за жилищното строителство през следващата петилетка вече се разрабатват, но точните цифри още не са известни. Може да се каже само, че мащабите на това строителство са далеч по-големи.

— Тази година в кв. „Чолаковци“ бяха завършени няколко нови жилищни блока. Но водоснабдяването е с проблем — липса на вода, транспорт, търговски обекти. Какво се прави в тази насока?

— До сега не може да се подаде достатъчно вода на живеещите в кв. „Чолаковци“ по неже улничната водопроводна мрежа още не беше изградена както е предвидено в проектите. Но „Благоустройствени строежи“ завършиха водопровода за западната промишлена зона и от 12 декември въпросът е решен окончателно.

Работи се и по изграждането на търговската мрежа в квартала. До 1 март 1975 г. ще бъде открита просторна закупалница, а до 1 май — магазин за плодове и зеленчуци. Същата година ще започне строителството на супермаркет за хранителни и промишлени стоки, който трябва да бъде завършен през 1976 г. Предстои да бъде открит и пощенски клон.

■ На 3 стр.

За усъвършенстване на социалистическите обществени отношения

Пленум на Окръжния комитет на Отечествения фронт

Състояния се вчера разширен пленум на Окръжния комитет на Отечествения фронт, организиран съвместно с Окръжния съвет на Съюза на юристите. Окръжното управление на МВР, Окръжния съд, и Окръжната прокуратура, разгледа дейността на Окръжния фронт по спазването на социалистическата законност.

Интерес към работата на пленума проявиха много представители на предприятията, учрежденията, институти и организации и гости от Стара Загора, Габрово, Плевен, Русе и Пловдив.

В работата на пленума взе участие Кирил Кузманов — завеждащ отдел „Социалистическа законност“ при Националния съвет на Отечествения фронт.

Пленумът беше открит и ръководен от председателя на Окръжния комитет на Отечествения фронт Тодор Попов.

Доклад за дейността на Окръжната организация на Отечествения фронт по спазването на социалистическата законност прочете Недельчо Ненов — секретар на Окръжния комитет на Отечествения фронт.

Беше направен задълбочен анализ на извършеното през последните три години за по-добряване и активизиране на превантивната и възпитателната работа сред подрастващото

поколение. Отчете се, че е разширен и обхваща на правната и педагогическата просвета сред трудещите се и са осъществени редица масови и ефективни въздействия и инициативи — безплатни комплексни юридически консултации, обществен съд над равнотелността, престижността и антиобществените прояви, лекции, многобройни събирания, срещи и вечери на социалистическата законност.

В изказванията си някои участници в пленума споделиха своя опита във всекидневната си борба за създаване на образцови социалистически взаимоотношения.

Своето становище по повдигнатите проблеми изрази и Кирил Кузманов, който даде по-ложителна оценка на работата на Великотърновската окръжна организация по социалистическата законност.

Непримиримост към противобществените и недостойни прояви, активна борба за добър обществен порядък, строг и действен народен контрол в търговията, комунално-битовите услуги, общественото хранене, създаване на движение за квартал и селище с образцов обществен порядък — това са задачите, които сега стоят пред всеки отечествен фронтвец.

Мария КАЧАКОВА

БРОЙ НА ЧИТАТЕЛЯ

Драги читатели, в ръцете ви е вашият брой, в който от първото до последното заглавие са по ваше желание. Получихме стотици писма, писаха ни хора на различни възрасти, с различни професии, за това, което ги интересува и което искат да прочетат в своя вестник. А колко разностранни са интересите личи от поместените материали. Макар и много, те не могат да дадат отговор на всички въпроси, които съдържаха писмата, да задоволят всички желания.

Прегледът на получената поща показва, че нашите читатели живеят с пулса на времето, тях ги вълнуват много проблеми на нашия живот, на нашето развитие. Тези проблеми те споделиха с нас. Ние се радваме и се надяваме, че и в бъдеще ще получаваме такива писма. Писма, които да засягат интересни проблеми, да бичуват недостатъците, да показват прекрасното в нашето ежедневие. Тези гражданска ангажираност, с която се срещнахме в много писма ни кара да вярваме, че техните автори и в бъдеще ще се обръщат към своя вестник да им помогне, да разкаже за делициите на трудовите хора, за някоя новост, за интересно събитие.

Броят по желание не е изключение, той е по-скоро възможност читателите да се убедят, че 156 пъти в годината имат възможност на страниците на вестника да кажат това, което ги е впечатлило, да намерят отговор на това, което ги вълнува. Нека читателите, които не намерят днес на страниците желаното от тях не си сърдят — ще им отговорим в следващите броеве. Някои от неизползваните писма ще станат повод за задълбочена разработка на определени проблеми, към други, които днес използваме ще се връщаме отново, ако повдигнатите въпроси не са решени. И ще се връщаме дотогава, докато нередностите се отстранят. А за това най-бързо можем да научим от вашите писма.

Дългът към паметта на времето

По желание на инж. Христо Стойнов, студентите Жанет Славчева и Георги Киров от Велико Търново, ученици от с. Чакали и други.

ката да се извърши до май 1973 г. В определения срок К. Терзиев не е готов и се отлага до 25.XII.1973 г. Историята се повтаря, договорът се нарушава пак и срокът отива в 1974 г. Тогава отново не е спасен и накрая е сключен договор с другия автор.

Според него, работният проект ще бъде завършен до 30 юни 1976 г., а до края на същата година и паметникът. Обикновено се казва, че всичко е добро, щом свършва до бря. Но все пак има място за един въпрос.

Шест години, толкова трябва да се проектира и построяването на първата атомна централа у нас, са били нужни да се вземе решение и се изработят проектите за паметника. За това може да се намери обяснение — паметникът е произведение на изкуството и т. н. С какво обаче да се оправдаят двете години, отишли в протакане и изчакване авторът да свърши това, за което го задължава подписаният от него договор. Дали щеше да се стигне дотам, ако съветът беше използвал правата, които му дава същият този договор?

ТРАНСПОРТ ЗА „БЛАГОЕВ — ГАБРОВСКИ“

Според договора между ГНС и скулптора Л. Блажев на 30.VII.1972 г. трябваше да бъде готов паметникът на Благоев-Габровски. През 1971 г. е платен половината хонорар на автора и градският съвет започва да търси транспорт, за да закара няколкостотин камък до ателието на скулптора. Това търсене продължава повече от две години! Накрая транспортът, обикновен тежък говаден камион, е намерен, но две години са загубени безвъзвратно. И понеже законническо е по вина на инвеститора, тоест градския съвет, на него не му остава нищо друго освен да се съгласи с новия срок — края на август 1974 г. Въпросът

към паметникът не е завършен и тогава!

ОЩЕ ВЕДНЪЖ ЗА АСЕНЕВИЦИ

Паметникът на Асеневици, макар да се посочва на първо място в постановлението, попада в сферата на обсъжданата твърде късно. Две години, от 1969 до 1971, са изминали в спорове за мястото му.

После са изминали още три, докато се вземе решение за съставяне на конкурсна програма. Според последните уточнения проектът трябва да се състави в началото на 1976 г., после естествено ще следват комисии, контрактирни или с други думи каквото ще става, ще става след 1980 година. За да се върши с увереност това, дава основание последовател-

ността, с която продължават да се трупат протоколи, решения и срокове и после да не се изпълняват.

Според решението на едно твърде авторитетно заседание на 20 август т. г. конкурсната програма за паметника на Асеневици трябваше да се състави до 1 октомври и до 30 ноември да се организира среща с колективите, които биха участвали в изграждането на паметника. Изминават месец и половина от 1 октомври, а кон курсната програма още не е излязла от папките в Комитетта за изкуство и култура. До 1 октомври трябваше да се преразгледа и сроковете за някои паметници, трябваше...

До края на годината трябваше да бъде завършен паметникът на Благоев-Габровски, със сигурност това се очаква да стане през май следващата година, за годишната на първата социалистическа сбирка.

А какво да се каже за паметника на Колю Фичето, за когото въобще не става и дума. Или за паметника на Константин Кисимов, камъкът за който вече 8 години стои на Витоша и чака да бъде прекаран на няколко десетки километра, та да започне скулпторът работа.

Паметниците ги няма, но книжният поток продължава да блъска в триъгълника градски народен съвет, Общонароден комитет за развитие на Велико Търново и Комитетта за изкуство и култура, без да може да скрие очевидната вина на всяка от страните за сегашното състояние на нещата. Зашто се оказва, че на нашите велики мъже им е било необходимо по-малко време, за да извършат славните си дела, отколкото на нас да ги увековечим по достоен начин. И това е най-тъжното в цялата история с паметниците във Велико Търново.

Николай ТОМОВ

Четете в броя:

■ „НЕВИННИТЕ“ ЖЕРТВИ НА ИРОД — 2 стр.

■ РАЗКАЗ ОТ ДОНЧОНЧЕВ — 2 и 3 стр.

■ КОСМИЧЕСКА ЕПОПЕЯ — 75 — 3 стр.

■ ТЕАТРАЛНИЯТ МАГ — 4 стр.

■ КЪДЕ ОТИВАШ, „ЕТЪР“ — 4 стр.

Петдесет силни като петстотин

По желание на профгупорга Ангел Дачев от Б. Сливово разказваме как профгупората в бригадата на М. Праматарова работи за изпълнение на насрещните планове.

Първа бригада за феритни матрици от Завода за запаметяващи устройства — В. Търново е изпълнила годишната си производствена програма до 30 септември.

50-те души са „посрещнали“ 1975 г., но в работата им от ново са заложени цифри на прогреса и напредъка. Започвам с големия успех на бригадата на Магдалена Праматарова, защото той е резултат от сръчността и квалификацията на работниците, самоконтрола, добрата организация, от помощта на Комсомола и профсъюзната група. А профсъюзната дейност — това е животът на бригадата. Той протича по план с отговорности и срокове. Профсъюзното ръководство разяснява новите производствени задачи, следва за изпълнението на плана.

за икономите на материали. Отчита резултатите от между бригадните съревнования и личните обещания за повишаване производителността на труда. Това е стимул за бригадата. Момчетата търсят нови инициативи, възприемат полезно, и то не формално, а с амбиция и желание. Те са една от 30-те младежки бригади, първи поели почива на василковете металурзи за овладяване майсторството и достигане резултатите на челника в труда и ученето. Тук трябва да спомена челничката Калинка Харизанова, която ръководи школата за член опит — това е школа за майсторство, защото то се получава само от майстор.

На тази бригада заводът различа. Винаги се отзовават азички при решаване на производствени, продукционни и качествени — приема се от първо представяне. Големата гордост на бригадата е собственият колес за образцова трудова и обществена дисциплина. И тук е необходима изострената бдителност на всички профсъюзни членове, защото те са тези, които ще дават гласност на добрите и лоши прояви, ще се

борят за икономия на време, суровини и материали, ще възпитават в себе си социалистически отношения.

Профсъюзното ръководство организира и малките празници за бригадата — посрещане на нови работници, на Нова година, 8 март и рождени дни. Те се помнят с малко думи и голямата топлина на сърцата. А шефството с Математическа гимназия — В. Търново ангажира младите хора, защото техният труд е пример за приятелите им.

И пак ще се върна на края септември. Предсрочното изпълнение на годишния план е било повод за организиране на среща между ръководството на завода и бригадите. И тъй като се срещат са налице срещата се повършила в тържество на радост и веселие.

А сега? На основата на постигнатите резултати бригадата за феритни матрици е отпозволено на старта за изпълнение на плана за следващата година.

— Това е бригада с бъдеще — каза Генчо Попов, председател на заводския профкомитет. Бих уточнила — бригада на бъдещето!

Магдалина ГЕРДЖИКОВА

"НЕВИННИТЕ" ЖЕРТВИ НА ИРОД

Горчивината на една "романтика" • Кога илюзиите се превръщат в страдание • Всички "светли" пътища водят за никъде

За пътищата на проникване и последиците от идеологическата диверсия, насочена към младежта в окръга разказваме по желание на Гинка Георгиева, ученичка от Горна Оряховица.

...Имах двама приятели, изгубили в САЩ. Те ми писаха писмо от щата Арizonа, където живеят, че са много добре. Основната причина за бягството ми беше картричката, която двамата ми бяха изпратили. Те се бяха снимали пред някакъв ресторант на границата на два щата в САЩ. Снимката беше голям формат, цветна и направена пред луксозна лека кола. До тях имаше две жени, модерно облечени и от тази снимка аз останах с впечатление, че животът на Запад е по-романтичен и по-лек. А и от моите познати от морето бях чул, че там младежите могат свободно да вдигат шум по улицата, да викат и ирещат и никой не ги санкционира. От разговорите разбрах, че там царя анархия и разпуснатост, но на мен това ми харесва."

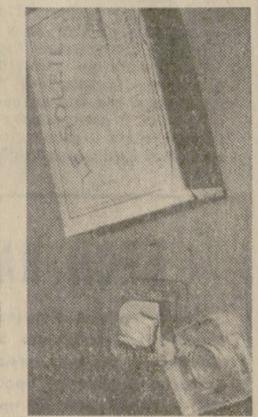
Тази "изповед" на 23-годишния Л. Б. от Велико Търново кой знае защо ми напомня за юдейския цар Ирод, който според евангелието избива младенците, за да погуби Христос. Особено за тези, на които предстои да прекречат в Двадесет и първия век библейските истини са така или иначе чиста глупост. Но тъй като в случая те са свързани с темата, можем без колебание да се възползуваме от тях. Все едно, те отдавна са доказали собствената си несъстоятелност.

И така, става дума за един съвременен Ирод, който вече 30 години показва удивително упорит стремеж да убива. Главната цел на усилията му отново е младостта. Само че за разлика от библейския си прадедо, той няма за цел да ликвидира физически. Той води борба за сърцата, за умовете на жертвите си. При това средствата му са толкова разнообразни и рафинирани, че понякога тези, към които са насочени, просто онемяват от щедростта, от ослепителния разкош, от великодушните перспективи, които се разкриват пред тях в "свободния свят". И тогава, като че ли "против волята си", някога стават изменици на Родината.

Дали е силно казано? Разбира се, те са единци. Но единци бяха и онези, които наблюдавали пред хотела "Янтра" във Велико Търново двамата американски граждани, за късо време научиха доста солидно количество подробности за действителността в страната на "неограничените възможности". На въпроса "Колко струват в България един обувки?", те веднага отговориха "15 лева". Колко лева нов въпрос: "А колко време трябва да се работи за тях?" Най-усърдните веднага се отзоваха — "Три дни". Товава последва реплика, която очевидно имаше за цел да предизвика психологически шок у присъстващите: "А у нас — работиш два часа, изкарваш за един обувки работиш два месеца — купуваш кола".

Самое, че "случайно" започнаха разговор за чужденци, "случайно" забравиха декемат кой може да направи гола. Всички, които работят или само някоя. Разбира се, те вобщо не споменаха, че в тяхната страна има такива които не работят не по-соб-

венно желание. Можем ли да класираме всички тези "невинни" слушатели като потенциални изменици на родината? Разбира се, не, но спомнете си пока занаята на Л. Б. "...аз останах с впечатление, че животът на Запад е по-романтичен и по-лек...". Впрочем, нека надникнем

Ето докде стигат в своята изобретателност "отците" от западните религиозни центри. Велико-търновски гражданин е получил по "дезинин" пътища най-малката библия в света, която въпреки размерите си на грахово зърно съдържа 2000 думи. Кничките ната кутия е поставена за сравнение.

в "романтиката" на този живот:

"Избах, за да ледам в България никой не призна галаган ми не ме подкрепи. Бях чувал за неограничените възможности (отново познатият "успешен тип"), които се откривали "там" пред даровитите младежи. Оставаха изумени, когато не признаха Гръбнине да се зема с най-мръсната и тежка работа, за да не умира от глад".

Някак много странно звучат тези думи след "оом бата", която вървяла четири рима американци, влезли у нас случайно на една лекция по английски език във ВТУ с превъздовството на слушателите, че "политаха моат ли български студенти да предприемат околосветско пътешествие, етан на което е тяхното пребиваване у нас. И кой някога отново забравиха да кажат всички студенти в САЩ

ли могат да си позволят този лукс!

Всичко казано дотук е пока зателно. Но едва ли оневи нява тези, които са се "хванали за въдицата". Желанието да се надникне "оттатък" се прокрадва отначало плахо, несигурно, решението се взема малчови или в оживени разговори и сладки мечти. Едва ли са нужни повече примери за доказателство на голямото несъответствие между това какво ще бъде "там" и какво всъщност е. Пътищата? Като че ли са различни, но резултатът е винаги един и същ...

"Той ми каза, че иска да отиде при лея си в Чикаго. Започнахме да обмисляме. Искахме да изпитаме в Гърция и от там че... Х. ми предложи да се скрие в някое от колите на международния транспорт. Моето мнение беше да паваме по Марица и така да преминем границата. Неочаквано се запознах с югославски граждани на име Томек. Той ми говореше, че в Югославия, в Гърция, в Италия животът бил много добър."

Обикновено след протоколи за разпит се съставят други документи от рода на "заключително посотавление по дело №...", в които можем да се натъкнем и на такива факти:

"...обвиняемият М. К. е бил на по някаква Варна. Там се запозна с югославския гражданин Стойне. Каза му, че иска да отиде в някоя западна страна, но няма възможност. Стойне му каза, че стига да се добере веднаж до Югославия, той ще му помогне да отиде където иска. Но това ще му струва 300 лева... В Белград М. К. се срещна със Стойне, който му подготви фалшив паспорт и съобщи му, че ако автомобилът го откарал до Виена, а от там в лагера за бежанци "Тройскиркен".

Всъщност това е и край на пътя Лагер за бежанци. А мечтите за "свобода", за романтика, за лек живот?

"Там... там срещнах съотечественици, пред които не беше срам да кажа, че съм българин... Там винаги си чужденец. Дори ако създадеш семейство... в семейството си си чужденец."

Ето думите на още една разказала се "невинна" жертва. Нека за тях си спомнят онези момчета от един град на окръга, които в екстаз слушаха отначало музикалните предавания на радио "Свободна Европа", след това полеха-леха дадоха ухото на шедрите и словозализния и накрая написаха писма на предложените "невинни" адресисти. Нека си спомнят гъв и онези, които се зачитаха в листовките, разпръснати във Велико Търново от френски граждани и четаха онгва "Точно за тебе", което мислеше Перие от Париж им предлажеше и дори услужливо им предоставяше адреса си, за да може при поискване да им изпрати... евангелие от Йоана.

Ето че пак стигнахме до "божественото" начало на всичко, което ни заобикля както гърдят аповете на западните религиозни центри. И отново се връщаме към "невинните" жертви на съвременния Ирод. Описание на случаи не се нуждаят от коментар. Не си струва да коментираме и греховете на "блудните синове", които все че чакат по границите на Родината с молба за прошка и получават прошка.

Веселин ДОЛЧИНКОВ

За студентите от В. Търново разказваме по желание на Елка Петрова от Враца и Стефка Янева от Свищов

Съобщенията, които са накарвали като бели книжки на стовници около входа, гърбагт вниманието ми... на всички интересувани се секция "Музика" съобщава... Клубът организира Информационен център за връзка с чуждестранните културни организации... започна презавертката на пропуските за секцията... студентски театър "ВИК" представя...

Синьото на меката гали погледа, а цветните букети от платнати по стениите пряскаг топлина и радост в уютната и подредена с много вкус, синята зала на Клуба за естетическо възпитание при ВТУ "Кирил и Методий". Две момчета с усмивка посрещат първите посетители в ранните предобедни часове. Тук е и председателят на Клуба Васил Йовчев. За него не е трудно да си припомни извършеното:

— Всичко започна през пролетта на отиващата си година. Април ми донесе много радост... и грижи. С много усилия успяхме да обзаведем новите зали, зароботи и малко го барче. Успоредно с това се изграждаше и структурата на клуба. Три отдела и седем секции — чрез тях сега реализираме своята практическа дейност. А тя се измерва с проявите на студентския танцов състав, естрадният състав с ръководител Васил Георгиев и студентския театър "ВИК" — три основни звена на Клуба за естетическо възпитание на великотърновските студенти.

Спомням си, че неотдавна в Окръжния младежки дом се състоя приемането на последната постановка на младите актьори от "ВИК" — "Копаб с розови платна" от Борис Априлов.

С попътен вятър

— Само два дни след това събитие — като че ли продължава мисълта ми Йовчев — гостувахме на колегите от Софийския университет. Те бяха домакини на ежегодния преглед на студентската театрална самодейност. Ние ще започнем този преглед преди всичко с отзивите, които даде Борис Априлов, авторът на последната ни постановка.

И Васил Йовчев разказва как когато един журналист го попитал дали представата му за постановката се покрива с изпълнението на студентеактьорите, Борис Априлов отговори: "Бях развълнуван. Това е една трактовка, близка до моята концепция. Моето изпълнение този път беше ясно. Не бина зарали комедийността и ефектите истината да остана на заден план".

По-късно — на среща с целия състав, авторът допълнително ласкаваше си оценка: "За мое най-голямо учудване вие успяхте да накарате автора на

смешното да се смее от сърце, а на трагичното — да плаче!"

Дейността на секция "Театър" се обогатява и от театралното студио, в което ще се изучава факултативно театрална на театъра. Положително успешно изпита ще получаваг правото да ръководят самодейни театрални състави.

Музикалната програма на секция "Музика" е богата и разнообразна. На особена популярност се радват тематичните дискотеки, посветени на съвременната естрадна музика и на джаза. В бъдеще ще се прослудват и плочи, и яписи с камерна, симфонична, хорова и народна музика. Секцията е поканила вокално-инструменталния състав "Диези"

при Културния клуб на студентите в Дървеница. На Клуба ще гостуват и естрадната изпълнителка Маргарита Радинска, и композиторът Ангел Заберски. А след това студентите ще посрещнат и Мария

Нейкова, Освен шрайхоркерсът на ДМТ "Константин Кисимов", с който досега са провеждани музикалните лекции, ще гостуват и софийски камерни състави. И още нещо — предстои първата среща от програмата "Еврика". Тя е посветена на въпросите на модата.

В ръцете ми е първият брой на бюлетина "Мигове", издаван от секция "Журналистика". Младите журналисти имат и още една форма за изява — радиопредава. А желанието им техните радиопрограми да се излъчват в целия университетски комплекс вероятно скоро ще се сбъдне.

И още: модерен балет, група за пантомима, академичен хор, вокална група — идеи, замисли, перспективи...

Дръзновение и оптимизъм — този попътен вятър подпомага първите крачки на момчетата и момичетата от Клуба за естетическо възпитание при Великотърновския университет. Дано той бъде техния постоянен спътник!

Тодор СТОЯНОВ

С постановката "Хора, бдете!" великотърновските студенти завоюаха златен медал на IV републикански фестивал на художествената самодейност.

НОБЕЛОВА НАГРАДА ЗА СИНА НА РАТАЯ

По желание на Стоян Димитров, студент II курс българска филология във ВТУ "Кирил и Методий"

Ивар Лу-Юхансон е бележит представител на шведската пролетарска литература. Творчеството му отразява драматичното преживяване на хората на труда и нирата и историчеката ми на пролетариата. Син на ратая през 1925 г. Юхансон става журналист. Първото му литературно произведение е сборникът с новели "Разкази за една смърт" (1928). Автор е на много романи. В числото си "Лека ложа, земя" (1933), "Краска улица" (1933), "Трагедия" и др. описва безпартното положение на наемните работници на село, в автобиографията си романи "Стоколом" (1934), "Журналист" (1936), "Писател" (1937) и "Социалист" (1939) пресъздава в широка картина обшествен живот в Швеция.

На български език е преведен романът му "Неграмотният". На родна младеж, 1970 (Младежка библиотека Меридиани № 65) Книгата буди голям интерес не само защото ни запознава с изградено на една от водещите личности в съвременната шведска литература, но и защото е високо художествено произведение.

Големият шведски писател Ивар Лу-Юхансон е носител на Нобелова награда.

Съкровищници на човешкия дух

"Може да се състави вяр на представа за ума и характера на един човек, като се прегледа неговата библиотека." Нека разширим тази мисъл на френския историк Луи Блан — може да се състави вярна представа за културата на един народ по развитието и състоянието на неговите библиотеки.

За книги и библиотеки в България може да се говори една сред като двамата братя Кирил и Методий създават славянската азбука, а техните ученици я принасят в България през 886 година. Един от учениците, Климент, бил изпратен в най-крайните югоизпадни предели на България в областта Кутмичевци. Намаме сведения, но е положително може да се твърди, че училището на Климент, което е било не само център на усвояване на славянското четмо и писмо, но и школа за превеждане от гръцки на славянски и имало богата за времето библиотека, притежавала книги на славянски и гръцки език.

През X век дворецът на цар Симеон в Преслав разполагал с голяма библиотека. За един от нейните библиотекарци, на име "Павел книгопазител", го

За първите библиотеки в България разказваме по желание на Венетка Маринова, библиотекарка от Килифарево.

вори надпис в "Златната църква" на цар Симеон в Преслав. Това показва, че длъжността книгопазител се е смятала като една от най-големите възможности по времето на Симеон.

По време на Възраждането в България библиотеки се създават към светските училища. С такава библиотека разполагала и Габровското класно училище, открито през 1835 година. Според сведения на П. Р. Славейков към 1866 година в тази библиотека имало над 3000 тома. Тук били пренесени и книгите от личната библиотека на един от основателите на училището — Васил Априлов. Между тях имало книги на църковно-славянски, руски, сръбски и чешки, гръцки, френски, немски, латински и италиански езици. Това всъщност е

първата библиотека, за която разполагаме с подобни точни сведения.

Във Велико Търново библиотечното дело се заражда още през XIV век. По време на цар Иван Шишман българската книжнина бележи голямо развитие. Огромна книжовна дейност по това време развива Патриарх Евтимий. Двете големи библиотеки, известни от тогава, се намират в Патриаршията и в църквата "Св. 40 мъченици". По време на Възраждането библиотеката се създава към мъжката гимназия "Свети Кирил" през 1854 година. През 1869 година тази библиотека преминала към читалище "Належда" и станала част от първата в града общоградска библиотека. Тогава тя разполагала с около 1000 тома.

Сега във Велико Търново най-голямата библиотека е окръжната библиотека "П. Р. Славейков". Тя е създадена на 21 юли 1924 година, благодарение усилията на правителството на БЗНС, начело с Ал. Стамболийски, за осъществяване на някои реформи в областта на просветата и културата. Библиотеката разполага с 393 000 тома.

Доичо ЦОНЧЕВ

В лодката

По желание на Я. Кънчева от В. Търново и П. Пеев от Сливница

Пет души се качиха за лодката. Шестият беше подкарат. Под юнкото слънце водата на язовира блестяше и отразяваше зелената планина. На другия бряг лежеше така няколко вдиачари. Вскоко на небето хвърчеше един щъркел.

Професорът седна в средата, между съпругата и дъщеря си. Срещу тях ассистентът и младата му жена. Лодкарят си беше на място го — отзад на върха, до мортчето.

— Какъв ден! — каза професорът. — Но и каква идея нали? Ако не съм аз да ви давам идеи, те вобщо...

Той говореше на жената на ассистента. Другите не го интересуваха никак. Видя я за пръв път миналата неделя, когато пак бяха на излет. Младата й хубост го учудваше вътрешно и го пълнеше с недоподозирани сили. Тогава той до вечерта не се отдели от нея. Обясняваше й света — така, както може да го направи един стар професор

по петрография. Мила и възпитана много добре, жената на ассистента го бе слушала усърдно.

"Аз съм ти казал всичко това — усмихна се ассистентът в понеделник, когато сутрината му донесе кафе до леглото. — И ти никога не си проявявала интерес." Той я гледаше в очите и противно на добрия си навик, запади цигара на гладно. "Много умни и симпатичен старик!" — беше казала тя и с това коментарите приключиха.

— Разбира се, че ако не беше неговата идея, те щяха да ударят картите, докато мръкне!

Докато изричаше това, жената на ассистента гледаше съпругата на професора. Тя възбщо най-често говореше с нея, защото не искаше някой (най-малко благородната възрастна дама) да остане с впечатление, че безразсъдно се оставя на професорът да я ухажава. Тоест ухаждането бе ясно на всички, но жената на ассистента искаше някак си да му придаде онази официална безобидност, зад която можеше да се скрие както благоприятното нищо, така и ужасното (за другите) всичко. Тя не беше лош човек, жената на ассистента. Но и миналата неделя, как-

го сега, се чувствуваше разплатна най-малко на три. В една посока я теглеше намерението да се сблизят двете семейства, което беше много добре за мъжа й. В друга — неясното чувство на гледничка я страх от думите и очите на видния старец. И трета — искреното и желанието да не бъдат засегнати и оскърбявани другите.

— О, него за идея го бива...

Гласът на съпругата на професора прозвуча вятло в това общо оживление по случай разходката. Тя тъй и седеше — отпуснато, — сякаш в момента без мисъл. Бялата и коса тежко висеше под шапката. Линията на раменете й подсказваше една "прецъфтяла, но изключителна женственост" — както бе отбелязала тези дни дъщеря й. Тогава професорът се бе съгласил, като само размени същите думи. Той каза: "Вярно, изключителна, но прецъфтяла женственост". Старата жена обрнати внимание на двата варианта на фразата и за се бе си реши окончателно, че бе много точно изразяват не толкова отношението на близките й към нея, колкото нейното собствено спрямо тях. Тя гледаше спокойната бяла повърхност на язовира, над която се очертаваше голният

до кръста лодкар. Почернял и безгрижен, захалпаг някак-ва клешица, в нейните очи той беше неприлично красив. Може би глупав, сигурно див и неук, но всеки случай невяротен и някак си динично млад.

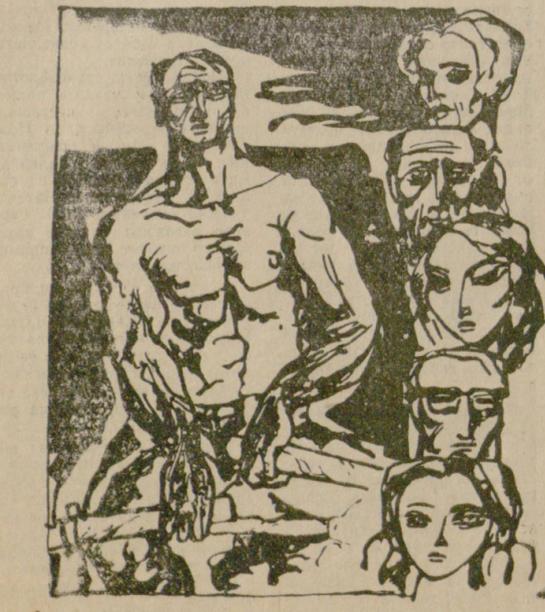
— Да завивам ли обратно, или ще идем още навътре?

Лодкарят попита професора, когато смяташе за естествено водач на групата, като не свлячеше очи от гръба на жената на ассистента. Той не беше видял такъв женски гръб. Никога досега. Нямаше думи да го опише. Не се и опитваше, само го гледаше. Мислено бе извършила треханого щепи. Знаеше как дъгго ще си спомня този гръб, беше се случавало с други. Не вярваше, че ассистентът може да спи с тази жена по същия начин. А и да можеше, това не го интересуваше. Не му беше неприятно, като си го представя. Все му беше едно. Може би по-добре. Впрочем начинът за всички беше един и същ. Тя хна си работата, той знае своето, няма заплене, ако е открадвал. Може би по-добре. Сигурно. Интересно обаче, като се ожени, какво ще си мисли по този въпрос. Един ден все ще се ожени. Жена му няма да има такъв гръб, то се знае. Такъв гръб

няма изобико. Само този, ей тук. На едно малко посягане. То така може да се преплува цял океан.

— Само навътре! Нали ще идем на другия бряг?

Лозунга и после въпроса дъщерята на професора отпрати към ассистента. Всички свои въпроси, както и намеренията тя обикновено отправяше само към него. И днес и миналата неделя — и много години назад, откакто двамата се познаваха. Тя беше още дете, когато той следваше. Тогава се обръщаше към него на "чичо". После, в десети клас — той вече стакуваше при баща й — и го понажи в "батко". Сега тя сама беше студентка, а той ассистент — наричаше го поиме. "Така, както я караше" — беше се засмял веднъж ассистентът, — скоро ще трябва аз на теб да ти казвам какво." Тя не обрнати внимание на това. То даже беше нормално тя да е така. Защото в сънищата си беше живяла с него толкова много години, а той никога веднъж не се сети да я целуне. Само на Нова година и на рождението дни, ако се случеше "заедно". Колко ли пъти целуваше вечер жена си? Толкова ли е трудно да го направи с нея? Веднъж поне, ако не

Иван БОЧЕВ

ЗАКОНЪТ, СРОКОВЕТЕ, ГРАЖДАНТЕ

По желание на Диана Петрова, Мария Йолова и Христо Стоянов от В. Търново, Георги Попов от Дебелец, Никола Димитров от Пчелище и други граждани коментираме някои срокове на новия закон за собственост

Основният принцип на новия закон за собственост е, че всеки гражданин, или членове на едно семейство, не могат да притежават повече от едно жилище, един вилен имот и по един гараж във всеки от тях. Притежават повече имоти от един и същи вид трябва да изпълняват изискването на закона до 30 март 1975 г. Това те могат да сторят по два начина — прехвърляне или продажба.

Прехвърлянето може да става на роднини по права линия, на братя или сестри, чрез дарение на племенници, ако те не притежават имот от същия вид.

Продажбата става чрез на родния съвет. Там, където е необходимо, трябва да се направи дялба на собствените имоти, за да може те в същия срок да се прехвърлят или подарят.

Ако едно семейство притежава апартамент плюс полупансион или идеална част от втори жилище в различни градове с обща застроена площ от 120 кв. метра, но двете жилища поотделно не надвишават нуждите му и членовете на семейството едновременно не живеят в двата, не следва да прави прехвърляне или продажба. Тези два жилища обаче не могат да бъдат давани под наем. Живееното на членовете на семейството в двете жилища се доказва с писма на председателите на народните съвети в двете населени места. За членове на семейството според закона за собственост са считани съпрузите и техните непълнолетни деца, които не са встъпили в брак.

Две самостоятелни жилища с обща застроена площ от 120 кв. м. могат да се притежават от членовете на едно семейство, когато са завладени в сила — 30 март 1973 г. и ако жилищните нужди на семейството не се удовлетворяват само с едно от тях.

Когато едно семейство притежава две жилища в различни населени места, които задоволяват неговите потребности, може да поиска срещу двете жилища да получи едно от народния съвет. Ако обаче съветът не разполага с такава, семейството има право да бъде включено в строеж, но при получаването на новия жилищен имот прехвърля на държавата двата маломоимотни жилища имота, като разлика в стойността се доплаща в брой.

Друга важна постановка е, че придобитите имоти след влизане в сила на закона се декларират в двумесечен срок от придобиването им или от узаването, ако са придобити по наследство. Въпреки това декларацията и не уточняват по законен път притежаването от тях жилищен имот. Член 52 на закона дава възможност на тези граждани да подадат допълнително декларации и след 30 ноември 1973 г. съгласно посоченото там изключение, че декларират имота и ста нало по причина, която нарушителят не е успял да преодолее. За недекларирани имоти последните са тежки — имотът се отнема безвъзмездно в полза на държавата.

Заварените на 30 март 1973 г. имоти, които са декларирани, но не са прехвърлени или продадени до 30 март 1975 г., народните съвети ще продават от името и за сметка на собствените. По същия ред ще бъде постъпвано и с придобитите след 30 март 1973 г. имоти по наследство, когато са в повече и в двегодишен срок от придобиването им не са прехвърлени или продадени от собствените им

Йордан КИРИЛОВ

КОСМИЧЕСКА ЕПОПЕЯ-75

По желание на ученика Димитър Димитров и на Ангел Стефанов от Велико Търново

Началото на големия космически експеримент ще бъде сложено на космодрума в Байконур на 15 юли 1975 година. От тук ще стартира „Союз“. След седем часа и половина от нос Канаверал в САЩ ще стартира ракетата-носител с кораба „Аполо“. След маневриране корабите ще се сближат до 200-300 километра и с помощта на радиовръзката екипажите ще влязат в преговори.

По време на сближаването ще се включат нови средства за ориентирание — импулсни светлинни фарове, цветни огньове за ориентация и други. Сближаването на корабите с помощта на съвместни, но изготвени в различни страни агрегати, представлява най-важния експеримент от програмата.

Преходът на космонавтите от кораб в кораб ще бъде един от най-важните научни експерименти, предвидени в програмата на полета. Сложността се състои в това, че „Союз“ и „Аполо“ имат различна атмосфера, вследствие на което между тях, след сближаването, се създава „неутрална територия“ — преходен участък изработен специално за съвместния полет.

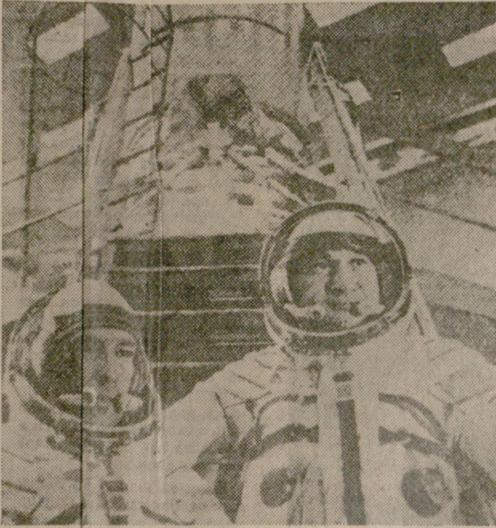
На орбита в космоса ще стане обмен на визити: първо двама американски космонавти ще гостуват на борда на „Союз“, а след това съветски космонавт — на борда на „Аполо“. Полетът на космонавтите ще продължи две денонощия.

Технически ръководители на проекта за полета са проф. Константин Бушуев и д-р Глен Лъни. В съветския екипаж са включени космонавтите Алексей Леонов (командир на екипажа) и Валерий Кубасов. Командир на американския екипаж е бригадният генерал Томас Стафорд, а негов партньор са Ванс Бренд и Доналд Слейтън.

Двете страни предложиха по време на съвместния полет да се осъществят ред научни експерименти. Предвиждат се изследвания на биологичните аспекти на взаимодействието на екипажите: на микрофлората космонавтите и обмяната на микрофлора между тях; биологични експерименти с ползуване на електрическата почва на кораба „Аполо“, фотографирание на слънчевата корона (това ще изпълни екипажът на „Союз“ в момента когато „Аполо“ закрие слънчевия диск).

Все още трудно да се определи времето, с което ще се занимават екипажите по време на полета. Но и сега може да се каже напълно точно, че схемата ще се отличава съществено от операцията на някои операции. Това изисква от космонавтите „атлетична“ подготовка, по-дълго изработване на всички възли по време на тренировка.

При разна на визити е необходим всеки екипаж да остави на борда на своя кораб поне един космонавт. Това диктуват извънземни разум и интересите на безопасността. Своя кораб космонавтите познават като петте си пръста. Без това няма да се ле

ти в космоса. Но едва ли някой от участниците в експеримента може да каже също то за кораба на другата страна. От другия кораб той ще познава само взаимодействието на времето на полета системи. Що се отнася до останалото, ще се наложи космонавтите да се ограничат само с общи познания, защото за повече не достигат нито сили, нито време.

Корабът „Союз“ е разчетен за двама човека, а „Аполо“ — за трима. Превншаващото на тези числа е свързано с риск. Затова се предвиждат мерки за предотвратяване на обстоятелствата, които биха възпрепятствували връщането на космонавтите на своя кораб.

Само преди няколко дни успешно завърши полетът на „Союз-16“ — важен елемент от подготовката на съвместния съветско-американски полет „Союз“ — „Аполо“. Негова главна задача беше изпробването на новия възел за скъчване. Подобен агрегат се поставя за пръв път на съветски и американски кораб.

НА СНИМКАТА: Екипажът на „Союз-16“ А. Филипченко и Н. Рукавишников.

Триъгълникът на смъртта

По желание на Димитър Атанасов, леяр от Лясковец

Изчезнали безследно десетки самолети и кораби, загиннали над 1000 души... Такава е зловещата слава на зоната от Атлантическия океан, имаща форма на триъгълник с върхове Бахамските острови, Бермудските острови и Пуерто Рико. Наричат я още „Триъгълникът на смъртта“.

На 5 декември 1945 година от базата Форд Лодърдейл във Флорида излитат пет самолета от типа „Трумън Авенджър“. Прелитайки над тази зона, с тях става нещо страшно — те просто изчезват. След като 45 минути търсят помощ от земята, замятката завинаги. Последните съобщения, които прави поддържащата връзка пилот са: „Ни къде не виждаме земя! Простото не разбираме къде летим! Не виждаме слънцето!“ А небето било ясно, метеорологичните условия — идеални за летене. Невероятният инцидент предизвикал паника в базата. Още повече, че летците били опитни, тренирани в много военни учения в продължение на 5-6 години.

Веднага на помощ бил изпратен огромен спасителен хидросамолет „Марин Маринър“. Но и той не се завърнал. Това вече било невъзможно. Няколко дни 300 самолета и над 20 кораба претърсват метър по метър водната шир и близката суша. От пострадалите — никакъв следа. А с помощта на спасителните лодки от самолети, при евентуална катастрофа екипажът би могъл да прекара 40 дни в океана.

И така, само за няколко часа са изчезнали 6 самолета с 27 души на борда.

Какви са предположенията за случилото се. Може би са молетите са попаднали сред магнитна буря, която ги е заблудила. Тогава биха мог-

ли да се ориентират по слънцето. Но те при ясно време съобщават на земята: „Не виждаме слънцето!“... Самолетите са летели на голяма височина, за да допуснем, че за попаднали в центъра на някой голям тайфун. Всички реални догадки отпадат. Остава само една — че тук съществуват неизвестни, необичайни атмосферни условия, или както образно се изразяват специалистите, тук има „дупка в небето“.

На 30 I. 1948 година изчезва готвейният се за кацане самолет „Старт тайгър“ с 27 пътника. При последната радиовръзка пилотът съобщил: „Движим се точно по курса. На борда — всичко наред. Видимост — отлична.“ Следващата жертва на опасния триъгълник е „Дъглас-4“ с 32 души на борда. Това става на 28 XII 1948 година. Само след 20 дни на то ва място се изгубва още един самолет. На 28 август 1963 година два гигантски самолета-цистерни пропадат тук: „ред бял ден, в идеално време. След този случай в района загинали още няколко самолета и кораби, между които и огромният танкер „Марин Съфър-Куин“ с екипаж от 39 души и риболовният сейбър „Сноубой“.

Зловещият район, за който става дума, е сравнително малък, ограден от гъсто населени острови. През него минават много водни и въздушни линии. Тук денонощно пат рулят военни самолети и кораби. С една дума, мястото е доста оживено. Въпреки това останки от безследно изчезнали кораби и самолети са намирани изключително рядко, но хората или трупове им — нито веднъж.

Въпреки изключителното развитие на науката и техниката в последните години, въпреки усилията на специалистите — „Триъгълникът на смъртта“ не се предава. Той все още ревниво пазя своята страшна тайна.

(Из съветския печат)

Свищов — началото на моста през Балкана

По желание на Владимир Павлов от Варна

За създаване на по-добри транспортни връзки между Северна и Южна България и за по-бързо превозване на износните товари, през следващата петилетка ще се проектират и строят двете железопътни връзки: Троян—Хр. Да ново и Елена — Твърдица. Във връзка с това ще порасне ролята на Свищов като железопътен и пристанищен възел.

Развитието на търговските връзки между Европа и Близкия изток и положението, което заема България за осъществяването на този обмен поставят нови отговорни задачи пред свищовското пристанище и ж. п. гара.

През 1975 г. предстои разширение на гара Свищов, при което ще влязат в експлоатация нови приемни колове, а това ще създаде условия и за развиване на пристанищната дейност. Увеличаването на коловозите може би ще наложи изнасянето им на нова площадка. Ще се електрифицира участъкът Свищов — Левски.

През следващата петилетка свищовското пристанище ще увеличи своята дейност, тъй като има редица преимущества — ниска себестойност на превозите, висока производителност и добро географско разположение.

Ще има буря — каза лодкарят, загледал в гърба на жената на асистента. Той не се плашеше от бури, в момента си спомни как миналата година една лодка се беше обърнала. Как неговият колега спаси най-хубавото момиче. То и досега му пишеше писма. Интелигентно момиче. От време на време идваше да се видят. Там стана нещо, разбира се, иначе момичето защо щеше да идва. Лодкарят видя как спасява след малко жената на асистента. Усмивка се и добавя:

— След пет минути ще има такава буря, че...

Украинските моделиери използват съвременната модна линия елементи от оригиналните национални костюми

Градът — нашата обща грижа

От 1 стр.

Връзката на квартала с град се осъществява с автобусните линии № 7 и № 9, съответно през 15 и 30 минути в работни и празни дни. Последният автобус с № 7 и в работни дни до 22 ч. Гражданине могат да ползват кола № 1, която да 22.30 ч. тръгва от фабрика „В. Мавриков“ и продължава до кв. „Чолаковци“.

От дълго време се говори за много нови обекти в града — тунел Велико Търново — Горна Оряховица, въвеждане на линията от Арбанаси, ГУМ, спортна зала!

През 1972—73 г. се извършиха много проучвания за бъдещия тунел до Горна Оряховица. Поради сложните терени условия окончателен вариант на трасе на път, който да свързва ней-право два града, не е приет.

През следващата година ИПП „Пътпроект“ започна

проектирането с оглед към средата на седмата петилетка да има проектна готовност.

От две години в плана на „Интрансмаш“ — София е заведено проектирането на пътната линия, която да свързва Велико Търново с Арбанаси. Началната станция е разположена при стария хотел „Трапезица“, между динните на хълма Трапезица и „Гарга баир“ и крайната в с. Арбанаси. Проектирането ще завърши в началото на следващата петилетка.

От няколко години е в строеж и новият път под града. Изградени са тунелите и голяма част от пътя. През 1975 г. усилено ще се работи по изграждането на четирите моста на р. Янтра. На панорамния път се предвиждат подходи дъщи връзки със съществуващите входни артерии. Обектът ще бъде завършен през 1975 година.

Готови са проектите за градския универсален магазин и

през 1975 г. на ул. „Георги Димитров“, на мястото на бившето стопанско училище ще започне строителството.

Определен е терен източно от парк „Дружба“ и за спортна зала. Има разработен и одобрен идеен проект, но по-нататъшната работа е спряна, тъй като залата не е вклито чена за изграждане през настоящата петилетка.

С други думи обликът на града през следващите години ще се промени твърде много. Неговото развитие обаче поставя определени изисквания пред всеки гражданин. Живо тът на града е един огромен и сложен механизъм и ако искаме той да функционира нормално трябва образцово да изпълняваме своите задължения. Не бива да забравяме, че в момента, когато негодувате от нередностите, с които сме се сблъскали, другаде може би негодувате от нередности, за които сме виновни ние.

— Страх ли ви е? — обръща се жената на асистента към съпругата на професора. Вятърът се заславаше застрашително и тя си представи как лодката се обърща. За себе си и за мъжа си нямаше безпокойства и двамата бяха отлични плувци. Дъщеря та на професора — също, а сигурно и лодкарят. Оставаха двамата възрастни. Нима наистина ще трябва да се изживее това? Тя би помогнала на съпругата на професора. Но няма да може. Не е толкова силна, да я извлече от брега. Това може мъжът й. Но той, естествено, ще го направи за професора, без да дава да мисли. Иначе катедра та по петрография... ще остане за него. О, глупости, тя не трябва да мисли така... Много ли ви е страх?

— Не — каза съпругата на професора, като се усмихна на майчински на лодкаря. Той беше още по-хубав сега, когато раменете и гърдите му лъснаха от дължовните капки. Мъж беше той и дете едновременно. Мъж, който държи в ръцете си всичко, а нямаше и сенчица страх по лицето. Такива мъже лодки не обръшат — знаеше тя. И единствена забелязваше как е неговото излъчване няма нещичко като радост. Възрастната жена, която разбира даже и

Погледна жена си, която също остана по банки и доба ви: — Жена ми плува по-добре и от мене.

Като чу това, професорът се изправи и свали мокрите си дрехи от себе си. Остана по къси сини гащета, с червено коланче и везана рибка на джобчето. Гърдите му се издуха — космати и побелели. Той мислеше тъй: при всички случаи дъщеря му ще се справи, тя плуваеше както сам ще се удави, отколкото да остави жена му, той го познаваше много добре. Лодкарят си е лодкар, нека сам мисли за себе си. А жената на асистента, с която през цялото време се занимаваше, се оказа не толкова безпомощна, колкото изглеждаше изобщо. На всичкото отгоре приключието с лодката вероятно няма да се състои, тъй като то би било извънредно приятно, а неговата голяма и стара глава знаеше по-добре от всички останали, че извънредно приятните неща обикновено не се случават. И за сметка на това, че главата му знаеше много, стегнатото му тяло все още го слушаше — почти винаги и за всичко — и той можеше сам да си предизвика такива неща. Ка за им:

— Чакам ви на брега, имам великолепа нова идея!

Приключна и скочи. Цял гейзер се вдигна зад него. След малко се показа на няколко метра и махна с ръка, ухилен до уши. Дъждът продължаваше, но облаците бяха се разредили. Вятърът ги разкарваше със същата сила, с която ги бе докарал. Професорът извика нещо, което те не можеше да чуят, после се обърна и заплува. С бавни, широки, радостни махови на ръцете, отдаден на своето чувство за щастие и на великото, просто телесно усещане, че си жив.

В същото време другите от лодката още стояха така — с гримаси на ужас и отчаяние, които бяха се появили, когато професорът скочи. От тласъка на краката му лодката силно се люшпа и само за милиметри не се обърна наистина. В тази секунда един общ вик на уплаха излезе от гърлата на всички, тъй като тайните им мечти ги залпахиха да се превърнат в реалност.

Тъй като в лодката на своите мисли всеки си плува през океани, но само малцина жертвуват онзи миг, когато кракът ще докосне познатия бряг.

Десет минути по-късно, след като бурята и дъждът бяха отминали, язовирът се успокои и слънцето блесна от

ново. Асистентът хвана жена си, вдигна я и я извърля, на вълн, във водата. Тя цопна там с радостен писък. Той изпери съвсем същото и с дъщерята на професора, а след това ги последва и сам.

Лодкарят се засмя, направо полудря около плуващите и започна да пее.

Той вече не мислеше за гърба на жената на асистента. Тя нямаше нужда да бъде спасявана. Нито професора. Той плуваше по-хубаво и от него. Нито за никого от всички, които недела ден идваха тук, влизаха в лодката, оставяха себе си в неговите очи — завинаги и дълбоко — а после слизаша и в същия миг го забравяха. „Те са като водата тези хора — помисли внезапно момчето, — трябва да се минават отгоре. Не са бряг, та да можеш да стъпиш на твърдо. Бряг съм аз, затова винаги оставам. И те никога няма да ме измислят.“

Останаха сами и лодката, възрастната жена си свали шапката. Като изглеждаше мократа си коса, тя тихо започна да му приглася.

